

Aleksandra Nowakowska

Alokacja środków finansowych w ramach polityki innowacyjnej w ujęciu regionalnym

---

Ekonomiczne Problemy Usług nr 64, 239-250

2011

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

ALEKSANDRA NOWAKOWSKA

Uniwersytet Łódzki

ALOKACJA ŚRODKÓW FINANSOWYCH W RAMACH POLITYKI INNOWACYJNEJ W UJĘCIU REGIONALNYM

Wprowadzenie

Polityka innowacyjna stała się centralnym ogniwem współczesnej polityki gospodarczej. Rosnące znaczenie polityki innowacyjnej wynika z dwóch głównych przesłanek. Po pierwsze, jest to konsekwencja rosnącego znaczenia innowacji w rozwoju społeczno-gospodarczym. Ekonomiści są zgodni, że innowacje w stosunku do tradycyjnych czynników wzrostu gospodarczego zyskują na znaczeniu i stają się podstawowym nośnikiem procesów rozwoju, decydującym o poziomie konkurencyjności poszczególnych podmiotów i regionów. Po drugie, niedoskonałość mechanizmów rynkowych i ułomność samoregulacji rynku wymuszają ingerencję podmiotów publicznych w stymulowanie procesów innowacji. Zaangażowanie sektora publicznego widoczne jest tak na poziomie europejskim, krajowym, jak i regionalnym.

Budowanie zdolności innowacyjnych wymaga mądrego wsparcia publicznego, sprzyjającego kreowaniu proinnowacyjnych postaw i zachowań oraz wzmocnieniu regionalnego środowiska innowacji. Wsparcie finansowe rozwoju procesów innowacji, tak jak cała polityka innowacyjna, ma dwuwymiarowy charakter. Realizowane jest ono w wymiarze regionalnym przez samorząd terytorialny oraz w wymiarze krajowym w ramach polityki gospodarczej państwa¹.

---

¹ Szerzej zob. A. Nowakowska, *Regionalny wymiar procesów innowacji*, Wyd. Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2011.

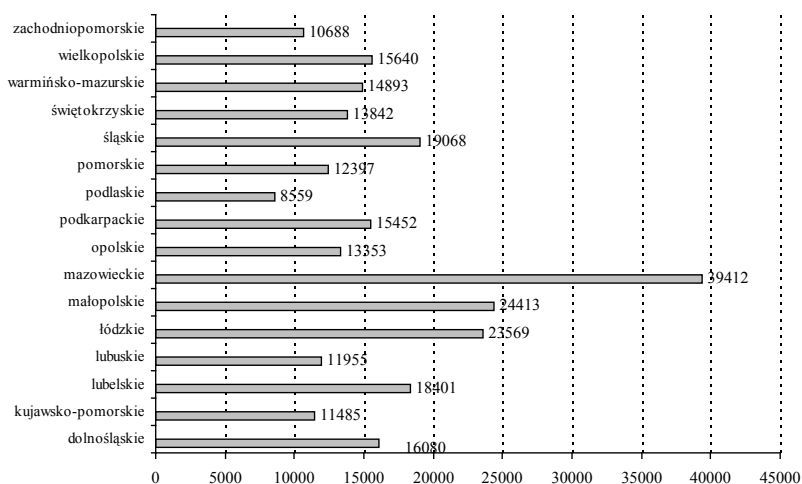
1. Alokacja środków finansowych w ramach polityki innowacyjnej w latach 2004-2006

Zakres i rozmiary wsparcia finansowego w budowaniu innowacyjności gospodarek regionalnych mocno podporządkowane były procesom integracji europejskiej i funduszom strukturalnym. W konsekwencji dziesięcioletni okres finansowania polityki innowacyjnej przebiegał adekwatnie do procesów integracji europejskiej, tworząc trójetapowość tej aktywności:

- Okres przedakcesyjny – to inicjacja aktywności regionów w sferze polityki innowacyjnej, której towarzyszyło nikłe zaangażowanie finansowe, a wzmacnianie innowacyjności gospodarki regionalnej mocno ustępowało miejsca innym problemom.
- Lata 2004-2006 – przystąpienie Polski do Unii Europejskiej i towarzyszący wzrost znaczenia polityki innowacyjnej mający odzwierciedlenie w możliwościach pozyskania wsparcia finansowego z funduszy strukturalnych.
- Lata 2007-2009 – intensyfikacja działań w ramach regionalnej polityki innowacyjnej wynikająca w dużej mierze ze wzrostu rangi i znaczenia tej aktywności w polityce gospodarczej Unii Europejskiej oraz znacznych środków finansowych zarezerwowanych na wspieranie działań z zakresu budowania innowacyjności gospodarki.

Finansowanie polityki innowacyjnej w regionach w pierwszym okresie funkcjonowania samorządnych regionów odbywało się głównie w ramach dochodów własnych samorządu oraz przedakcesyjnych programów pomocowych. Zakres tego oddziaływania był jednak bardzo marginalny, a publiczne wsparcie procesów innowacji niemalże niewidoczne w strukturze wydatków regionu. Problem wzmacniania innowacyjności gospodarki miał drugorzędne znaczenie w ramach polityki regionalnej, która mocno zorientowana była na inne problemy rozwoju regionów, takie jak: tworzenie struktur administracyjnych, problem bezrobocia czy rozwój infrastruktury technicznej. W nielicznych tylko regionach podjęto próby animacji działań w tej sferze, głównie w zakresie budowania infrastruktury transferu technologii i wspierania innowacyjności w postaci centrów transferu technologii czy parków technologicznych. Zewnętrzne wsparcie finansowe w postaci europejskich programów przedakcesyjnych, takich jak ISPA, SAPARD, PHARE, skoncentrowane było na eliminacji niedorozwoju w innych obszarach funkcjonowania gospodarek regionalnych (przede wszystkim restrukturyzacja obszarów wiejskich i rolnictwa, rynków pracy czy ochrona środowiska).

Przystąpienie Polski do Unii Europejskiej dało polskim regionom możliwość korzystania z olbrzymich środków będących w dyspozycji funduszy strukturalnych. Ramy finansowego wsparcia sfery innowacji w wymiarze regionalnym, w latach 2004-2006, określał Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego (ZPORR), w ramach którego Działanie 2.6 „Regionalne Strategie Innowacyjne i transfer wiedzy” bezpośrednio podporządkowano budowaniu zdolności innowacyjnych regionów.

Rys. 1. Alokacja środków finansowych w ramach Działania 2.6. ZPORR w latach 2004-2006 w tys. zł w ujęciu regionalnym (wykonanie stan 30 czerwca 2010)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Rozwoju Regionalnego

Instrumentami komplementarnymi względem działania 2.6 ZPORR, wynikającymi z programów sektorowych realizowanych na poziomie kraju, były:

1. Sektorowy Program Operacyjny Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw (SPO WKP), a bezpośrednio do wzmacniania aktywności proinnowacyjnej miało służyć Działanie 1.3 „Tworzenie korzystnych warunków dla rozwoju firm” oraz Działanie 1.4 „Wzmocnienie współpracy między sferą badawczo-rozwojową a gospodarką”.
2. Sektorowy Program Operacyjny Rozwój Zasobów Ludzkich (SPO RZL), a bezpośrednio adresowano Działanie 2.3 „Rozwój kadr nowoczesnej gospodarki”.

Głównym źródłem finansowania rozwoju innowacyjności gospodarki w regionach w latach 2004-2006 okazały się programy realizowane w wymiarze krajowym, w tym przede wszystkim program Wzrost Konkurencyjności Gospodarki (łącznie SPO WKP 1.3 oraz 1.4 stanowiły około 1,777 mld zł). Istotnym źródłem pozostał także program Rozwoju Zasobów Ludzkich wspierający inwestycje w rozwój kadr nowoczesnej gospodarki (około 1,028 mld zł). W porównaniu z tymi dwoma instrumentami finansowymi komponent regionalny w postaci ZPORR 2.6 miał drugorzędne znaczenie i oferował 3-4-krotnie mniejsze wsparcie finansowe niż każdy z tych programów indywidualnie. W okresie tym widać wyraźnie dominację wymiaru krajowego nad regionalnym w zakresie finansowania polityki innowacyjnej.

Tabela 1.

Finansowanie innowacyjności gospodarki w latach 2004-2006
w tys. zł w ujęciu regionalnym (wykonanie stan 30 czerwca 2010)

Województwo	SPO WKP 1.3	SPO WKP 1.4	ZPORR 2.6	SPO RZL 2.3	Razem
dolnośląskie	167 322	46 115	16 080	87 649	317 168
kujawsko-pomorskie	37 330	7 223	11 485	44 176	100 216
lubelskie	456	0	18 401	54 585	73 443
lubuskie	6 317	3 571	11 955	40 316	62 159
łódzkie	24 503	45 175	23 569	48 915	142 163
małopolskie	79 646	137 472	24 413	82 866	324 399
mazowieckie	54 453	301 752	39 412	108 127	503 745
opolskie	8 636	6893	13 353	39 714	68 597
podkarpackie	87 997	29 911	15 452	71 565	204 927
podlaskie	30 202	531	8 559	53 265	92 559
pomorskie	34 010	22 767	12 397	62 486	131 661
śląskie	318 875	132 960	19 068	91 884	562 788
świętokrzyskie	0	1196	13 842	67 972	83 011
warmińsko-mazurskie	0	3191	14 893	54 298	72 383
wielkopolskie	48 266	40 251	15 640	67 224	171 383
zachodniopomorskie	65 789	34 936	10 688	53 821	165 235
Polska	963 810	813 949	269 214	1 028 871	3 075 846

Źródło: opracowanie własne na podstawie baz danych Ministerstwa Rozwoju Regionalnego

Dokonana alokacja środków finansowych ujawnia ogromne dysproporcje regionalne, szczególnie w zakresie redystrybucji środków finansowych z instrumentów krajowych. W ramach programu SPO WKP nierówności w podziale środków finansowych pomiędzy regionem otrzymującym największe wsparcie finansowe (śląskie) a najmniejsze (lubelskie) są dziesięciokrotne. W przypadku ZPORR dysonans ten jest radykalnie mniejszy i wynosi jedynie dwupółkrotność. W tym przypadku największa alokacja nastąpiła w województwie mazowieckim, zaś najmniejsza w podlaskim. Wskazuje to, że mechanizmy redystrybucji środków finansowych w latach 2004-2006 w ramach polityki innowacyjnej realizowane poprzez instrumenty krajowe (głównie SPO WKP) sprzyjały pogłębianiu się nierówności regionalnych, zaś mechanizmy regionalne sprzyjały i wzmacniały konwergencję regionalną.

W latach 2004-2006 konkurencje o środki finansowe na wzmacnianie innowacyjności gospodarki wyraźnie wygrało województwo śląskie i mazowieckie, w których łącznie zainwestowano 1,065 mld zł, co stanowiło co trzecią złotówkę zainwestowaną w kraju. Dominacja tych województw wynika przede wszystkim z alokacji środków finansowych dokonanej w ramach SPO WKP, co potwierdza dużą aktywność i silną pozycję konkurencyjną podmiotów gospodarczych tych regionów. W dalszej kolejności plasowały się regiony: małopolskie i dolnośląskie, w których wsparcie innowacyjności gospodarki przekroczyło każdorazowo 300 mln zł. Łącznie te cztery województwa, tworzące grupę liderów, kumulowały 55% wszystkich środków finansowych bezpośrednio adresowanych na działania związane z budowaniem zdolności innowacyjnych w regionach. Kolejną grupę stanowią województwa: podkarpackie, łódzkie, wielkopolskie, pomorskie i zachodniopomorskie, w których wsparcie wynosiło około 150 mln zł. Finansowanie innowacyjności gospodarki poniżej 100 mln zł obserwujemy w województwie: kujawsko-pomorskim, lubelskim, lubuskim, opolskim, podlaskim, świętokrzyskim i warmińsko-mazurskim, co koreluje z ogólną słabością gospodarczą tych regionów. Łączne wsparcie w tych siedmiu regionach w latach 2004-2006 było porównywalne ze wsparciem, jakie otrzymało województwo śląskie.

Redystrybucja środków publicznych, jaka dokonała się w latach 2004-2006 w zakresie wspierania procesów innowacji utrwala istniejące dysproporcje regionalne. Mechanizmy interwencji publicznej okazały się ułomne i niesprzyjające polityce spójności. Zaistniałe dysproporcje regionalne są prostą konsekwencją naturalnych mechanizmów rozwoju, w których silne gospo-

darczo regiony zawsze wygrywają konkurencję o środki finansowe z regionami słabiej rozwiniętymi. Rynkowe mechanizmy konkurencji faworyzują regiony silniejsze gospodarczo, w których podmioty posiadają zasoby, wiedzę i umiejętności generowania projektów i ich transponowania w konkretne przedsięwzięcia gospodarcze.

2. Alokacja środków finansowych w ramach polityki innowacyjnej w latach 2007-2009

W okresie programowania 2007-2013 wsparcie innowacyjności gospodarki na poziomie kraju realizowane jest przez Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka (PO IG) bezpośrednio dedykowany tej aktywności oraz Programy Operacyjne: Kapitał Ludzki (PO KL) i Infrastruktura i Środowisko (PO IiŚ) zawierające jedynie komponenty proinnowacyjne. Finansowanie innowacyjności na poziomie regionów odbywa się przede wszystkim poprzez Regionalny Program Operacyjny (RPO)².

Głównym źródłem finansowania innowacyjności gospodarki na poziomie kraju pozostaje PO IG. Stan wdrażania tego programu po trzech latach jego realizacji wskazuje, że największa pula środków finansowych trafiła do województwa mazowieckiego (niemalże jedna piąta wszystkich zaangażowanych środków w Polsce) oraz województwa śląskiego, co łącznie daje około 45% całkowitych środków. W dalszej kolejności plasuje się województwo dolnośląskie i małopolskie, do których trafiło wsparcie na poziomie 15 mld zł, co stanowi każdorazowo około 10% wydatkowanych środków finansowych w ramach PO IG. Łącznie te cztery województwa otrzymały wsparcie finansowe w wysokości 63% całkowitych środków rozdysponowanych w pierwszych trzech latach realizacji PO IG.

---

² System wdrażania funduszy unijnych w Polsce na lata 2007-2013 określa Narodowa Strategia Spójności (NSS), która realizowana jest poprzez programy operacyjne, tj.: Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko (PO IiŚ), Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka (PO IG), Program Operacyjny Kapitał Ludzki (PO KL), Program Operacyjny Rozwój Polski Wschodniej (PO RPW), Program Operacyjny Pomoc Techniczna (PO PT), Program Operacyjny Europejskiej Współpracy Terytorialnej (PO EWT), 16 regionalnych programów operacyjnych (RPO).

Tabela 2.

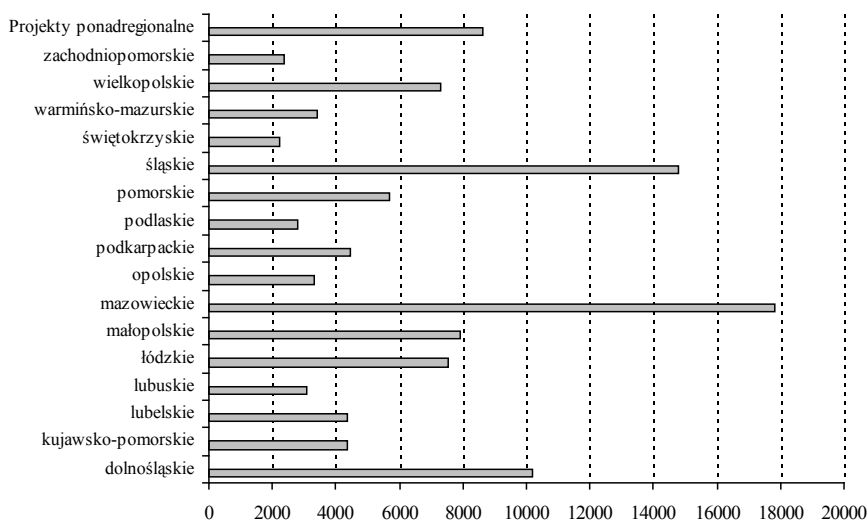
Aktywność podmiotów w ramach programu PO IG w ujęciu regionalnym
(stan 30 grudnia 2009)

Województwo	Alokacja środków finansowych (mln zł)	Liczba złożonych poprawnych wniosków o dofinansowanie	Współczynnik aktywności podmiotów regionalnych ¹	Podpisane umowy o dofinansowanie w ramach PO IG	Współczynnik skuteczności podmiotów regionalnych
dolnośląskie	7 574	636	22,11	205	0,3223
kujawsko-pomorskie	3 491	381	18,44	113	0,2966
lubelskie	2 888	341	15,76	81	0,2375
lubuskie	1 781	204	20,22	51	0,2500
łódzkie	6 289	419	16,42	154	0,3675
małopolskie	7 120	1 135	34,58	371	0,3269
mazowieckie	17 317	2 118	40,77	617	0,2913
opolskie	2 309	209	20,20	61	0,2919
podkarpackie	3 618	543	25,89	161	0,2965
podlaskie	1 752	229	19,21	45	0,1965
pomorskie	3 794	582	26,27	183	0,3144
śląskie	8 255	890	19,14	241	0,2708
świętokrzyskie	1 124	132	10,36	37	0,2803
warmińsko-mazurskie	1 161	227	15,91	39	0,1718
wielkopolskie	5 606	1 129	33,29	277	0,2453
zachodnio-pomorskie	1 294	251	14,83	66	0,2629
Polska		9 482	24,88	2 837	0,2992

Źródło: opracowanie własne na podstawie: *Sprawozdanie z realizacji Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka 2007-2013 za 2009 r.*, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego

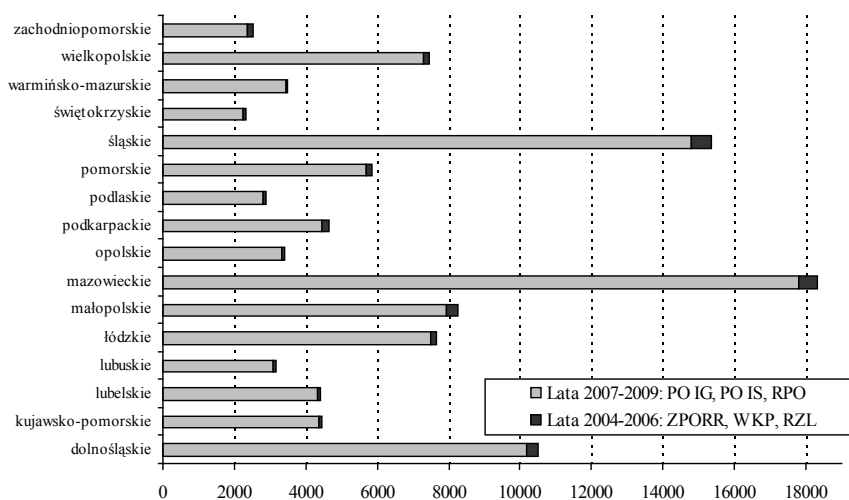
Aktywność proinnowacyjną dobrze ilustruje także statystyka dotycząca liczby składanych wniosków. Województwa: mazowieckie, wielkopolskie i małopolskie, charakteryzowały się największym współczynnikiem aktywności podmiotów regionalnych w korzystaniu z zewnętrznego wsparcia finansowego, najniższym zaś: świętokrzyskie, zachodniopomorskie, lubelskie i warmińsko-mazurskie. Współczynnik aktywności podmiotów silnie koreluje z ogólnym poziomem rozwoju społeczno-gospodarczego województw – podmioty regionów silnych gospodarczo wykazują większą aktywność w poszukiwaniu zewnętrznego wsparcia finansowego przedsięwzięć proinnowacyjnych. Współczynnik skuteczności, ilustrujący umiejętności konkurowania o środki finansowe, zaskakująco wysoki okazał się w województwie łódzkim (36%), w dalszej kolejności dolnośląskim i małopolskim, w przeciwieństwie do warmińsko-mazurskiego i podlaskiego, w których niespełna co piąty wniosek otrzymał wsparcie finansowe.

Rys. 2. Środki finansowe przeznaczone na: badania i rozwój technologiczny, innowacje i przedsiębiorczość wg województw w ramach PO IG, PO IŚ oraz RPO (wartość zatwierdzonych wniosków o dofinansowanie w mln zł, stan 30 grudnia 2009)

Źródło: opracowanie własne na podstawie: *Analizy regionalne jako narzędzie wspierające procesy programowania i monitorowania rozwoju regionalnego*, „Przegląd Regionalny” nr 4, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa 2009, s. 26-27

Dotychczasowa alokacja środków finansowych dokonana w ramach PO IG dostarcza dwóch głównych wniosków. Po pierwsze, konkurencję o wsparcie działalności proinnowacyjnej ze środków krajowych wygrywają podmioty z najsilniejszych regionów. Wyraźnie widoczna jest korelacja pomiędzy słabością potencjału gospodarczego regionu a niską aktywnością podmiotów w aplikowaniu o środki finansowe, co skutkuje niższymi transferami finansowymi do regionów słabo rozwiniętych (w tym głównie regionów Polski Wschodniej i regionów słabych ekonomicznie, takich jak: lubuskie, opolskie, zachodniopomorskie). Po drugie, wyjątkowo dużą aktywność wykazują regiony południowej Polski (dolnośląskie, śląskie, małopolskie) – pas określany mianem „autostrady innowacji”, gdzie do końca 2009 roku trafiło łącznie 40% środków finansowych w ramach PO IG.

Rys. 3. Wspieranie innowacyjności gospodarki w latach 2004-2006 oraz 2007-2009 w ujęciu regionalnym (stan 30 grudnia 2009, mln zł)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Rozwoju Regionalnego

Szacuje się, że w latach 2007-2013 przeciętnie co piąta złotówka w ramach RPO (około 21%) zostanie zainwestowana we wspieranie aktywności proinnowacyjnej. Łącznie we wszystkich regionach na wspieranie szeroko rozumianej innowacyjności regionu zarezerwowano około 87 mld zł (przy czym około 14 mld zł pochodzić powinno z krajowych środków publicznych,

tj. budżetu państwa i jednostek samorządu terytorialnego)³. Realizacja RPO niemalże na półmetku okresu programowania 2007-2013 (stan na 31 marca 2010, wartość zawartych umów) wskazuje, że na badania i rozwój, innowacje i przedsiębiorczość⁴ przeznaczono 25,4 mld zł, co stanowiło 23,6% całkowitych środków finansowych wydatkowanych w ramach RPO. W strukturze dotychczasowej alokacji środków jest to drugi pod względem wielkości obszar interwencji (po wydatkach na transport – 29,2%).

Według stanu na koniec 2009 roku łącznie w ramach PO IG, PO IiŚ oraz RPO na badania i rozwój technologiczny oraz innowacyjność i przedsiębiorczość przeznaczanych zostało około 110 mld zł. Przy czym w wymiarze regionalnym uwidacznia się duże zróżnicowanie, co widać na przykładzie grup województw: pierwsza grupa obejmuje: podlaskie, świętokrzyskie i zachodniopomorskie, opolskie, warmińsko-mazurskie i lubelskie, gdzie wsparcie to oscyloowało w granicach 2-3,5 mld zł; następna: kujawsko-pomorskie, lubelskie, podkarpackie, pomorskie, w których wydatki te przekroczyły poziom 4 mld zł, ale zarazem nie były większe niż 6 mld zł; kolejna grupa regionów to łódzkie, małopolskie i wielkopolskie, gdzie wsparcie procesów innowacji kształtowało się na poziomie 7-8 mld zł; w grupie liderów znajdujemy trzy regiony: dolnośląskie (ponad 10 mld zł), śląskie (około 15 mld zł) oraz mazowieckie (niespełna 18 mld zł). Te trzy ostatnie regiony zagospodarowały 40% całkowitych środków finansowych przeznaczonych na wspieranie procesów innowacji. Równocześnie pięć regionów o najniższej alokacji (pierwsza grupa regionów) otrzymało łączne wsparcie na tym samym poziomie co indywidualnie województwo mazowieckie.

Podsumowanie

Finansowanie innowacyjności jest mocno rozdrobnione pomiędzy poszczególne programy oraz instytucje publiczne, co wskazuje na wciąż sektorowe spojrzenie na kształtowanie polityki innowacyjnej. Problem ten pozostaje szczególnie widoczny w wymiarze krajowym. Równocześnie brak całościowej i spójnej statystyki oraz monitoringu istotnie utrudnia jednoznaczną identyfikację rozmiarów wsparcia publicznego w tej sferze⁵.

³ Zob. C. Brzeziński, *Wzmacnianie zdolności innowacyjnych regionów w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych* [w:] A. Nowakowska, *Zdolności innowacyjne polskich regionów*, Wyd. Biblioteka, Łódź 2009.

⁴ Są to kategorie interwencji oznaczone od 1 do 9.

⁵ Ze względu na brak dostępu do statystyki w ujęciu regionalnym w analizie nie zostały uwzględnione środki finansowe w ramach PO KL (komponent regionalny) oraz inne źródła finansowania procesów innowacji, m.in. programy naukowo-badawcze.

Dokonana analiza wskazuje, że w latach 2004-2006 wsparcie procesów innowacji realizowane za pomocą funduszy strukturalnych było niemalże symboliczne w porównaniu ze wsparciem dokonanym w latach 2007-2009. Potwierdza to wzrost rangi i znaczenia polityki innowacyjnej w polityce gospodarczej w ostatnich latach. Zakres i rozmiary finansowego wsparcia rozwoju procesów innowacji w regionach dokonane w latach 2004-2009 jednoznacznie wskazują, że pierwszoplanową rolę odgrywają instrumenty polityki krajowej. Siła interwencjonizmu publicznego na poziomie kraju jest nieporównywalnie większa niż wsparcie to na poziomie regionalnym. Szacuje się, że w latach 2004-2006 jedynie 9% środków finansowych przeznaczonych na wspieranie procesów innowacji pochodziło z regionów, a w latach 2007-2009 było to około 21%. Wskazuje to na dominację krajowego wymiaru polityki innowacyjnej nad regionalnym. Słabość regionalnych instrumentów finansowych jest pochodną między innymi słabej decentralizacji polityki gospodarczej i słabości regionów w animacji regionalnych systemów innowacji.

Podjęta próba bilansu rozmiarów wsparcia finansowego procesów innowacji w układzie województw w latach 2000-2009 pozwala na wskazanie trzech głównych wniosków. Po pierwsze, środki finansowe trafiają głównie do regionów silnych gospodarczo, w tym przede wszystkim do województwa mazowieckiego, śląskiego, dolnośląskiego, gdzie skumulowano 40% całkowitej alokacji finansowej na wzmocnienie zdolności innowacyjnych (wraz z małopolskim, łódzkim i wielkopolskim – 62%), co potwierdza dużą koncentrację alokacji środków w ramach polityki innowacyjnej. Po drugie, obok Mazowieckiego, wyraźnie widoczna jest dominacja regionów Polski Południowej (województw: dolnośląskiego, śląskiego, małopolskiego) – pas określany mianem „autostrady innowacji”, co w korelacji z relatywnie silną gospodarką, dużym potencjałem nauko-badawczym oraz silnym wsparciem finansowym (co trzecia złotówka w latach 2004-2009 trafiła do tych regionów) może zaowocować powstaniem silnego bieguna wzrostu innowacji w Polsce. Po trzecie, w alokacji środków finansowych uwidaczniają się ogromne dysproporcje. Pomiędzy regionem otrzymującym największe środki w ramach polityki innowacyjnej (mazowieckie), a najmniejsze (świętokrzyskie) dysproporcje są ośmiokrotne. Przy czym można zaryzykować stwierdzenie, że regionalne mechanizmy alokacji środków finansowych sprzyjają konwergencji regionalnej, krajowe zaś dywergencji i pogłębiają nierówności regionalne (dysproporcje regionalne w krajowych komponentach i instrumentach finansowych polityki innowacyjnej są dziesięciokrotne, podczas gdy w regionalnych jedynie dwuipółkrotne).

Literatura

Analizy regionalne jako narzędzie wspierające procesy programowania i monitorowania rozwoju regionalnego, „Przegląd Regionalny” nr 4, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa 2009;

Innowacyjność gospodarki. Podsumowanie oraz ocena skuteczności i efektywności polityki spójności w okresie programowania 2004-2006, Raport Ministerstwa Rozwoju Regionalnego, Warszawa 2009;

Nowakowska A., *Regionalny wymiar procesów innowacji*, Wyd. Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2011;

Nowakowska A., *Zdolności innowacyjne polskich regionów*, Wyd. Biblioteka, Łódź 2009;

Sprawozdanie z realizacji Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka 2007-2013 za 2009 rok, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa 2010.

Wpływ funduszy europejskich na gospodarkę polskich regionów i konwergencję z krajami UE. Raport 2010, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa 2010;

Summary

Innovation policy has become a central part of contemporary economic policy and its regional dimension is the fundamental scale to stimulate the innovative capacity of the economy. Financing the development of innovation processes, such as whole innovation policy, has a two-dimensional character. On one hand, it comprises of the financial support which has a regional character and is implemented by regional/local government; on the other hand, it has a national dimension and is implemented within the state economic policy.

The paper is an attempt to make a balance of financial resources transferred to regions in order to strengthen their innovation capacity. Its aim is to identify the size of financial support for innovation processes for each Polish region, taking into account the financial resources addressed equally to the companies, local governments and institutions responsible for promotion of innovation processes and technology transfer.

Translated by Aleksandra Nowakowska